

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisorile neratificate nu se pri-
mesoc. Manuscrisurile nu se re-
vinde.

Birourile de abonațiuni:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primesc în Viena
Eudolf Koss, Rosenstrasse 4, Vogel
(Isto Koss), Heinrich Schalk, Alois
Horn, M. Dukas, A. Appel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Meisel, Eckstein Bernad;
Frankfurt: G. L. Dube; în Ham-
burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
săptămână pe o colônă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarife și învoială.
Reclame pe pagina III-a o
serie și or. v. a. sau 30 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMERŪ DE DUMINECĂ)

„Gazeta” este în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea piațamare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 or. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl.; pe
șase luni 6 fl.; pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 or. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 79.—Anul LIII.

Brașov, Duminecă 8 (20) Aprilie

1890.

Nou abonament

„GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Aprilie 1890 stilul vechiu
s'a deschis nou abonamentul la care în-
vităm pe toți amicii și sprînjitorii foilor noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe șase luni 20 franci, pe un
an 40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 2 fl. pe
șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe un an 8
franci, pe șase luni 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se vor abona din nou,
să binevoască a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 7 Aprilie st. v.

Când, în cele dintâi zile ale
septemănei acesteia, a fost vorba
în dieta din Peșta de a se primi
învoiala dela 1872 încheiată între
ministrul de finanțe unguresc
și între împuterniciții fondurilor
școlare și ai comunelor grăni-
țeresci năsedene, s'au ridicat
mai mulți deputați din stânga es-
tremă, cerându ca să se respingă
acesta învoială, pentru că din ea
tragă folosul numai Românii și nu
Maghiarii.

Er când li s'a dîsă acestor
șovinisti lacomi și neîmplânși,
că în acele ținuturi nici nu sunt
Maghiari, ei au răspuns, că sta-
tul trebuia să colonizeze acolo
Ciangăi ori Săcui și să le fi dat
acestora pădurile și fondurile nă-
sedene.

Unul din deputați le arată
că în casul acesta cele 42 de
comune române năsedene ar fi
perit, neavîndu nici un mijloc
de trai și adause, că după a sa
convingere, nici cei din stânga
estremă nu ar consenți cu aceea

ca 42 de comune din statul un-
gar s'ar pustiască astfel.

Atunci se făc mare sgomot
între extremi și deputatul Csatar
strigă: „Să mergă la America!”

Cu alte cuvinte, mai bine să
se prăpădescă un ținut întreg
romănesc, decât ca statul să
facă și acestor „ființe nemaghiare”
cât de puțină dreptate.

Așa se vorbește în dieta des-
pre nise comune române grăni-
țeresci, cari și-au câștigat acele
averi vîrsându și sângele pe câm-
piile de bătaia pentru tron și
monarchia.

Deputații unguri strigă în gura
mare, că statul mai bine să lase
să se pustiască ținuturi întregi și
bieții omeni să-și ia lumea în cap
și să plece la America, decât ca
să-și recunoscă și Românului măcar
în parte ceea ce i se cuvine, ceea
ce este dreptul lui!

Intr'adevărura în contra a
totu ce nu este Maghiar nu se
pută da pe față mai învederat
ca cu privilegiul acesta.

Și totuși foi maghiare guver-
namentale, ca „Kolozsvar”, au ne-
rușinarea a susținé, că presa ro-
mână este pricina „că poporul
român își urăscă patria și emi-
grază”, er nu prigonirile asupra
și nedreptățile, ce trebuie să le su-
fere dela puternicii țilei.

Cetitorii noștri știu, că în țile
le trecute au emigrat în număr
mai mare nise țărani de ai noștri
în România pentru că n'aveau
cu ce să se mai hrănescă aici.
Unele foi maghiare făcură sgo-
motu vorbindu de agenți, cari ar
amăgi poporul. Inrătățitii dela
„Kolozsvar” și-au dîsă înse: „De
ce nu lăsam noi pe Români să
emigreze? Ducă-se, căci n'avem
a ne plînge de pierderea acestui
element, care ne face numai ne-
caz!”

Ca să-o pôtă dice acesta, își
ascundă dușmănia înderțului unui
șir de înviniri din cele mai mi-

șelescă la adresa bravului nostru
popor. Nu le e rușine acestor
omeni cu sîmțu neuman a sus-
ținé că țărani noștri emigrază
pentru că nu iubesc munca, nu-și
iubesc pămîntul și patria și lasă
a fi amăgiți de diarele și de po-
pimea romănescă.

Așa-déră decă poporul s'ar-
cesce și nu mai are mijloce de trai
în acesta țară totu numai noi sun-
tem de vină și nu aceia cari se
îmbuibă din veniturile și folosele
ei fără a face nimic pentru im-
bunătățirea sorței țaranului. Bieții
țărani emigrază în țara vecină, ca
să muncescă cu brațele și să-și
câștige pânea de tôte țilele și to-
tuși ei sunt cei „trăndavi” că-
roră „nu le place ordinea și cari
își urăscă tôte datorințele”; eră
nemulțămirea lor numai noi cei
dela gazetele romănescă am nă-
scocit'o, numai noi o sădîm în
popor și nici-decum faptele ce-
loru dela putere.

Astfelu de mincuni tenden-
țioase și rătăcioase cutază a sus-
ținé fôia guvernamentală din Clușiu
atunci, când guvernul unguresc
și partida sa numai că nu au
trebuit să se roge de iertare în
dieta, că-i propun o învoială, care
s'a încheiat înainte cu 18 ani,
așa ca să pôtă trage și 42 de co-
mune române tolosu dintr'însa.

De drept și de dreptate nici
că au voit să audă șovinisti, ci
mai bucuros ar fi dorit ca să
vedă acele comune romănescă emi-
grându în America, decât ca să
le scie în exercițiul dreptului lor
de proprietate, câștigat cu sudore
și sânge!

Când în dieta se vorbește cé-
surî întregi despre aceea, că gu-
vernul unguresc nu trebuia să
concedă nici un drept Român-
lor năsedeni, — în loc să i-se facă
imputări, că li-a știrbit și ză-
dărnicit în mare parte dreptul
de proprietate asupra averi lor
grănițeresci — mai pôte fi îndo-

ielă despre aceea, că unde este
isvorul nemulțumirilor și al
relelor ce ne bântuie?

Cum ar puté gazetele și preo-
țimea română să facă ca popo-
rul să fiă nemulțămît, când el
numai bine și numai dreptate ar
întîmpina pe tôte cărările?

Așa ceva nu s'a mai pomenit
și nici că se va pomeni. Dér am
vedut și vedem pe fiecare și
svêrcolirile mincinoase și rătăcioase
ale dușmanilor, de câte ori e
vorba de bunăstarea poporului ro-
mân.

Paserea pe limba ei pierde, dice
proverbul. Chipul cum scriu
foile șoviniste unguresci despre
Români de câte ori se nasce o
întrebare de viață pentru ei, ne
arată cum sîmțu ele pentru po-
porul nostru, precum ne arată
desbaterile din dieta cât de puțin
prețuită este acolo existența ace-
tui popor.

Dér decă nu ne prețuesc duș-
manii noștri existența în patria
noastră străvechiă, să ne-o prețuim
cu atăt mai mult noi înși-ne,
căci de când e lumea niciodată
minciuna și rătătea n'au putut
covêși adevărul și dreptatea,
când au fost cine să le apere cu
bărbăția!

Revista politică.

Dinăuntru. La 3 (15) Aprilie s'au în-
ceput în camera ungară desbaterile asu-
pra proiectului de lege privitor la în-
tărirea contractului încheiat, încă la 12
Martie 1872, între guvern și între îm-
puterniciții fondurilor școlare năsedene și
ai comunelor din fostul district gră-
nițeresc al Năsedului.

În cursul desbaterilor ni-s'a înfățișat
trista privileție, d'a vedé deputați un-
guri vîrsându și totu veninul asupra po-
porului român, în contra căruia sunt cu-
prinși de o ură de mörte. Nu-i destul,
că prin acest contract se nedreptătesc
fôrte mult Năsedeni, că statul se face
proprietar peste teritoriul cu mine
dela Rodna, peste stabilimentul de băi,

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Doina în Ardelt.

I.

Cine să nu se închine spiritului na-
țional alu poporilor? Care muritor
să nu se închine în fața unei națiuni,
care trăiesce din timpuri, cu alu său
nume, viață și virtute istorică... Cine
pe lume și sub sôre, să nu adre „in-
dividualitatea istorică” a unui popor și
să nu onoreze cu sânteniă puterea de
viață și natura progresivă a aceluia?

„Ființa cea mai perfectă pe lume,
este omul”. Precum îns omul se
deosebesce în sine, prin mai multe în-
sușiri, la unul mai multă dezvoltare ca
la altul; ba precum unul are noroc-
irea a se desvolta, altul a rămân în-
derț, séu unul a petrece și a fi
influențat de medii externe favorabile,
altul îns e lipsit de acestea: — în-
toemai națiunile se deosebesc între sine
prin mai multe însușiri divergente, adău-
gîndu și norocul poporilor prin care
unele sunt în stare fericită a-și păstra
ce au avut față cu cele ce-și pierd

„prin timpuri” și ceea ce a avut, ca in-
dividul, care din stare bună și mare
devine sêrman și fără nimic.

N'a fost și nu este națiune isto-
rică, care să nu se presinte în propria
ei individualitate. Popore din una și
aceeași trupină mare, séu cum am
dice mai bine, din una și aceeași „ciotă” se
deosebesc în însușirile lor sufletesci
și în naționalitatea lor: ele au geniul
lor propriu, cultura și temperamentul
lor național. Căci altfel a fost geniul
și cultura poporului evreu, ca alu
celui chaldeu și fenician; altfel cultura
Persilor și cea a Medilor, și altfel a
Greilor decât cea a Romanilor.

Unul ne arată o credință mai na-
turală, altul mai misterioasă; unul un
cântec mai înfocat și plin de dor,
altul unul mai môle și mai sarbăd.
Dér altul a fost și este geniul Ori-
entalului, și altul alu Apusanului séu Euro-
pînului. Acestea sunt tôte atâtea note
și criterii naționale, séu emble de cu-
noscere, pentru un popor séu altul.

Fiă-care popor are limba sa: „si-
gilul inviolabil”, care păstrează neatînși

tesaurii prin cari trăiesce o națiune; fiă-
care popor are credința sa, datinile și
obiceiurile, vestimentul bun ce-lu apără
în contra viscolilor, ce aru lavi în cor-
pul séu; fiă-care popor are cântecul,
portul și jocul, ceremoniile și petrece-
rile naționale, în cari se oglindéz ca-
racterul și tipul séu.

Estu-modu cu atâtea prerogative
fiind dotată o națiune și apoi în așa
modu prezentându-se în lumea poporilor,
— cine să cuteze a atenta la onôrea ei
— cine să cuteze a nu respecta ființa
unui popor — cine să îndrănescă a
viola numele și trecutul unei națiuni?!

Ori ce națiune este o Putere, ea e
o Majestate pe pămînt. Celu ce vatămă
pe o națiune comite crima de lesă Ma-
jestate. Nu e mirare, când recunoscînd
acestu adevăr, popore întregi s'au în-
chinat altor popore și le-au respectat,
— indiviși singuratici s'au închinat na-
țiunilor și s'au jertfit pentru ele:
Greii se închină în fața Egiptenilor,
Romanii se închină Elinilor antic; Car-
tagena și Epirul admiră virtutea ro-
mână. Moisi se închină națiunei judeice

și se luptă cu mari pericole pentru bi-
nele aceleia; asemenea Solon, Lycurg,
Demosthene, Aristide pentru Greci, —
Brut, Catone, Torquat, Camil, Curtiu,
Scevola și Muciu pentru Romani; Fran-
clin și Washington pentru Americani,
Kosciusko pentru Poloni, etc. etc.

Toți aceștia au înțeles ce va să
dică „națiune” și au cunoscut pré bine
calitățile poporului de care se țineu. —
C'untă cuvînt, fiă-care națiune cuprinde
în sine, mai mult séu mai puțin, pu-
tința de a se ridica la un nivel ôre-
care în societatea omenescă; fiă-care
are puterea sa proprie și avuția spiri-
tului. Nu numărul și mulțimea ca ôstea
lui Xerxes, nu puterea și taria corporală,
ca a lui Polifem, nu avuția și avaria,
ca a lui Lucul și Mides pînă pe o
gintă în fruntea altor ginți — ci puterea
spiritului, adecă talentele ei, darul su-
fletului și nobleța inimei facu pe un
popor să fiă regele altor popore, —
acestea sunt cea stea divină despre
care dice poetul, că lucește prin timp
secular.

peste localul judecătorei de cerc din Năsăud, și mai rezervă și alte multe drepturi: ei o parte din deputații unguri, dușmanii neîmpăcați ai Românilor, s'au ridicat turbat în contra contractului.

Astfel Balazs Orban în nesocotința sa acuză pe Năsăudenii, că partea cea mai mare din venitele proprietăților o întrebunțază pentru scoterea elementului maghiar ardelenț din proprietățile sale, formându-se și susținându-se din aceste fonduri numeroase bănci românești, Sécuiilor să le fi dat statul asemenea proprietăți, pentru-că sunt credincioși statului, ér nu Românilor, dișe Sécuiul Orban, prezentându o rezoluțiune pentru a se respinge proiectul de lege din vorbă.

Tot în contra proiectului vorbi necunoscutul conte Jenö Lazar, care dișe, că nu 'nțelege de ce se li-se dea unor foști militari răsplată; ér Jos. Molnar gâsi, că ar fi fost mai corect să se colonizeze ținutul Năsăudului cu Maghiari, și de aceea se alătură la rezoluțiunea lui Orban.

Arthur Jellinek desaproabă pe cei cari vréu să 'nfățizeze pe Năsăudenii ca străini; nu' este iertat legislațiunei ungare a se conduce în hotărârile sale după naționalitatea locuitorilor. N'am putut procedea ca cuceritori față cu locuitorii năsăudenii, ei cu dreptate, ca să-i câștigăm pentru statul „maghiar”. Nu trebuie să se conducă deputații de considerațiune, că locuitorii năsăudenii nu sunt numai de rasă maghiară.

Ios. Molnar impută, că din acele fonduri se dau stipendii Nemaghiarilor, ér Sig. Csatar strigă, că Români să se ducă în America.

În ședința dela 4 (16) Aprilie, Akos Betty dișe, că abia se află în istoria Ungariei un nume de o așa tristă amintire, ca numele: Năsăud, și regimentul 2 de graniță, al cărui comandant a fost Hurban; prin acesta sunt caracterizate serviciile ce le-au făcut acești granițeri.

Ludovic Mocșary dișe, că decă și celelalte naționalități nisescă a se ridica din starea tristă de mai înainte, împrejurarea acesta trebuie să servescă ca îndemn națiunei maghiare, ca și ea să înainteze și mai tare. Ridicarea culturai e în interesul statului, ér cultura prin nimic nu se poate ridica mai mult decât prin instrucțiunea în limba maternă. Durere, între naționalități peste tot se dișe aș, că legea de naționalitate din 1868 nu mai este decât o grație scrisă, literă moartă, și durere, acesta așa este. Statul, dișe Mocșary, afară de acest unu casu cu Năsăudul n'a făcut nimic, ca Nemaghiarii să se instrueze 'n școlă în limba lor maternă, ci încă și acolo, unde pe banii lor proprii au vrut să și ridice gimnaziile, precum în Caranse-

Beșt și Arad, au fost și sunt și așt împedcați din partea ministrului de instrucțiune. Arătaș, că barem în acest unu casu satisfacți legii de naționalitate din 1868!

Ministrul de finanțe Wekerle le spune șovinistilor Orban, Molnar, Csatar ș. a., că decă serviciile Năsăudenilor s'ar fi răsplatit după cheia urbarială, atunci erariului nu i-ar fi mai rămas acolo nici o proprietate. ci tot s'ar fi cuvenit Năsăudenilor. Prin urmare nu de favoruri pentru Năsăudenii, ci de dreptate e vorba.

Astfel s'au urmat până acum debaterile, dându-se și cu această ocaziune față dușmănia neîmpăcată a drăiei șovinistilor, pe cari de altmintrelea Români îi vor ține minte. După ei, pentru Români nu mai trebuie să fiă nici o dreptate, din contra statul să-i despăie ca pe nise venetici, cari n'au ce căuta aci și pe cari îi trimetă să se ducă în America!

Români vor să și țină sémă de dușmănia turbată a celor, cari ară voi să-i stingă de pe față pământul și cari nu voiesc să le facă nici măcar unu dram de dreptate, căci de dreptate drăptă nici în casul de față nu pôte fi vorba, precum însuși ministrul a mărturisit!

Din afară. „Curierul guvernului” din Petersburg anunță, că consiliul imperial a votat reorganizarea granițerilor finanțari. Aceștia formau până acum 28 brigade și unu despărțământ. După noua lege, corpul granițerilor formeză 77 escadrone și e comandat de militari. În 1886 granițerii numărau 18 brigade cu 21,000 omeni, ér în anul trecut s'au sporit cu 10 brigade și s'au subordonat ministrului de război. Acum s'a modificat éraș organizarea corpului de pază a graniței, formându 77 escadrone. Aceste schimbări au scopul a face, ca granițerii să pôtă fi folosiți în casu de război. Intențiunea statului major general e, ca izbucnind războiul granițerii să fiă folosiți ca isode ale corpurilor volante, formate din divisiile de cavalerie și vânători, a căroru poblema e să conturbe prin năvăliri strategice lucrarea de mobilizare a contrarului.

SCRILE PLEI.

Serbările junilor în Brașov s'au servit și în anul acesta, după străvechiul obicei, favorizate fiind de un timp de tot frumos. Duminecă, ziua invierii Domnului, au jucat junii în Prund, Lun în grădina lui Timen și în Prund, ér Miercuri a fost imponentul conduct delo localu numit între Pietri. În Gróvertu au defilat junii înaintea numărului public din oraș și din afară în cânte-

cile muzicii militare. Înaintea d-lui general Pokay s'a oprit fiecare rând de jun și conducătorii lor, vătafi, au rostit câte o scurtă vorbire. În numele junilor tineri a vorbit vătaful George Lupșan, în al junilor bătrâni vătaful Vasile Ardelean, în al junilor curcani vătaful Ion Stinghe și în numele junilor albi vătaful George Davidescu. Toți au urât trai îndelungat Maestății Sale Monarhului, d-lui general Pokay, armatei, popórelar monarhiei și publicului, care i-a întâmpinat. Joi au mers junii sub pólele Témpei și au jucat apoi în Pund, Vineri éraș în Prund, ér mâne, Duminecă, se vor încheia serbările cu mergerea junilor éraș sub pólele Témpei și cu joc în Prund.

Ce privesc serbările junilor, atragem atențiunea cetitorilor asupra descrierei, ce o face mai jos d-lu profesor din Galați G. Pitigă despre aceste serbări.

Banffy-pașa se duce și dela Bistrița. Năsăud, așa ne spune „Kolozsvár”, care e informat din Pesta, că Banffy-pașa a declarat ministrului-șefedinte, cumcă după regularea cestiunei Năsăudene, ce se debate acum în cameră, își va da demisiunea din postul de șefpanu. Acesta se va întâmpla la toamnă. „Nemzet” întăresce această scire.

Iubileul „Familiei.” Revista „Familia”, ce apare în Oradea-mare, anunță, că la îndemnul amicilor acestei foi, de dincóe și de finecol de Carpați, își va serba jubileul de 25 ani printr'un număr festiv, care va eși la începutul lui Iunie, când se vor implini 25 de ani, de când a apărut primul număr. Numărul festiv va conține lucrări scurte de ale scriitorilor români de pretutindenea. Cei ce vor să scrie ceva pentru acel număr să și trimită lucrările până în 3/15 Maiu.

Reprezentanța comunală a Brașovului a primit în ședința de Joi contractul încheiat cu întreprindătorii pentru construirea unei căi ferate dela Zărneș la Brașov până în Treiscaune.

Esposiția de tablouri în Brașov. Reuniunea maghiară de bele-arte va espune la sfârșitul lui Aprilie și în Brașov o colecțiune de aproape 200 de tablouri de artă, mai mult opere ale artiștilor moderni din Ungaria. Esposiția se va face în casa lui „Iordache David” din Tergul Straelor. Prețul de intrare va fi cât se pôte de moderat, ca să pôtă fiacă visita această esposiția. O di séu dou în săptămână prețul va fi cu deosebire scădu și se vor face și pentru tinerimea școlară toate ușurările posibile. Se vor căpeta

și bilete permanente pentru totă durata esposițiunei. Li-se oferă dér tuturor iubitorilor de artă de a vedea o esposiția mare de tablouri ale artiștilor din Ungaria, ca și care n'a mai fost în Brașov.

Academia română și-a terminat lucrările înainte de sf. Pasc. Noul birou al academiei se compune din: d-lu Ioan Ghica actualu ministru plenipotențiar la Londra, șefedinte; ér vice șefedinti: B. P. Hașdeu, Nicolae Ionescu și P. S. Aurelian; secretaru generalu d-lu D. Sturdza. Membrii corespondenți s'au aclamat în secțiunea istorică: C. Erbiceanu, prof. la facultatea de teologie din Bucuresc; Dr. E. Caluzniachi, prof. de filologia slavă la universitatea din Cernăuți, B. Coccheti directorul arhivelor regale din Stockholm. S'au proclamat de membri onorari: Simeon Mangiua din Oravița (Bănat) și canonicul A. S. Petruszevics din Lemberg. Premiul Eliade s'a dat d-lui prof. din Bucuresc V. Al. Urech pentru lucrarea sa, carea tracteză despre istoria școlilor române (șapte volume folio.)

Din comitatul Hunedórei. Congregațiunea a hotărît, în ședința dela 3 (15) Aprilie, să espriie încredere noului ministru și să róge pe ministrul de agricultură Bethlen, ca să aibă în vedere raporturile speciale ale comitatului. Bugetul lucrărilor publice s'a stabilit cu 104,000 fl. Deficitul de 26,000 fl. se dișe, că se va acoperi din subvenția de stat, pusă în perspectivă de ministrul Baross; această sumă va servi pentru restabilirea duor șosele (drumuri) strategice foarte importante.

Inima în partea drăptă. Din Pojun se scrie: Cu ocaziunea recrutării din dișele acestea, apăr și un tiner din classa a treia de etate, la care medicii constatară, că inima i-se află în partea drăptă. Fiind și de constituția slabă, tinerul fu scutit de serviciul militar.

Sinucideri. Eri dimineta s'a spândurat împărțitorul de scrisori în pensiune Frideric Schuller, din locu. În Vulcan s'a împușcat un șeran, trăgându și unu glonț în capu.

Impușcați. La 1 (13) Aprilie s'a întâmplat la primăria din Dobrița, comit. Caraș-Severin, următoarea nenorocire: Unu conducător de post de gendarm împușcă cu pușca sa de serviciu pe doi gendarmi și pe o fată, iubita sa, apoi se împușcă pe sine în gât. Unul dintre gendarmi și atentatorul au murit imediat. În această privință se dau

II.

De-ar fi Românul unu popor cât de înapoiat în cultură, cât de șerman în starea sa materială, cât de înderțnic pentru progresul multă laudat al Europei și Americi, — în urmă cât de lovit dóră de vre-unu blăstem contrast din păcatul străbunilor săi, cum cântă Poetul:

„Se pôte că străbunii s'au mormentat în crime;
„Dér réul străvechimei dór' nu' certă pân' la noi!”

Totuș avându Românul mărețele și neprețuitele talismane, pe care le are, posedându grandioșe și vii criterii de naționalitate, pe cari genii și Dumneșul creștinătății de 18 veacuri i-le păstrează în coliba sa cu caminul român, — totu atăș Penăș, Lar și Dei străbuni, — o! atunci uși de starea și pozițiunea sa socială, ori politică, ce-l umbresce, uși de ceta egiptenă, ce l'ar întuneca, uși chiar de negrul său trecut și de dișele sale amare, — uși de tóte! Și adencindu-te sub acea ceta, pētrundându prin acea umbră, — deschi-

dându ușa colibeii sale își pleci cu venerațiune fruntea vedându par'că pe o Corneliă de mână cu prețioșele sale — vedându atata clasicism romanu, și decă ai inimă caută să strig: „Cine e care se nu respecteze națiunile și se nu se închine moravurilor lor?”

Cu mion cu mare scimă, că multe popóre moderne, descendente din națiuni și popóre glorioșe ale timpului vechiu — pörtă numele acelora, deși unele ar fi numai nise frânturi din corpul cel anticu, astăđi înmormentat. Evreii, Judeii, Jidovii moderni, pörtă acestu nume cu care s'au numit strămoșii lor în țera sântă, până când adecă aveau și ei țera și magistratură, ba ei se numesot și astăđi chiar Israilteni; ca și Evreii pörtă numele străbun Perșii, Grecii și Germanii de aș. Scimă, că a fost în Italia unu popor: „Populus romanus” și cunoșcem, că lumea dișe, că astă viță mare de omeni s'a stins și alte vițe. Ei — dér nimic nu se nimicesce nici nu se perde în natură! Să nu fiă acesta lege și pentru popóre? — S'a stinsu rândul de omeni a po-

porului italicu-romanu, s'a înmormentat grópa trecutului, dér au rămas fil acestu rând de omeni, nepoții și strănepoții acelei vițe strălucite, cari aș se dau sub numele glorioșe — de Francesi, Italiani, Portugesi și Spaniol. Dér apoi totuș aceste popóre — viță latină și sânge romanu — dóră facă barem cât au făcut argisiții de Evrei pentru conservarea amintirii străbunilor lor? . . . Decă n'ar fi poporul romanu dela Dunăre și Carpați, care păstrăză vecinica pomenire a celor morți de mult, Romani vechi, deși mai glorioși ca tóte popóre — n'ar fi avut nici atata favor, ca să nu le piără barem numele. Și étă fiul cel mai neînsămnat, rudenia cea mai șeracă a fost predestinată, ca să susțină numele părinților glorioși, precum din fecióra cea mai șeracă s'a hotărît să se nască Mântuitorul omenimei. . .

Cine se nu se închine poporului român, decât dóră cel ce e barbar?

Va trece pôte epoca luptelor naționale, va veni imperiul nobilului și adevăratei culturii lumesci și atunci lu-

mea de sciință se va ocupa mai cu dea-dinsul de acestu popor românesc, elu va servi unu bunu strat de fosile pentru archeologia anticităților romane.

Frații noștri din apus, înruși cu noi, ce e drept, prin limbă se arată adevărate mlădițe din trunchiul romanu. Nu pôte nimen dișe, adecă acel bərbat, care s'a ocupat bine și cum se cuvine cu spiritul și natura vechiului Romanu — depuse în scrierile clasice — nu pôte dișe, că în aceste popóre ar fi întrupat Romanul vechiu! Nu affi la Italianu, nici la Francesu, superștițiunile, prejudițiile, credințele, datinile etc. . . adecă genii și spiritul poporalu al Romanului dela Roma — cum le affi la poporul romanu, care trăesce și astăđi. Nu affi la densii jocul și portul, nunta și înmormentarea romană, cum le affi la Românii. Pe când Italia prin inundarea și ivirea acolo a mai multor popóre cu totu atatea dominațiuni și caractere naționale diferite — ba smulgându-se de timpuriu de sub influința spiritului păgân-romanu prin sciința, desvoltarea religioșă și cultură progresivă — se des-

următoarele amărute: Conducătorul postului de gendarm Franz Kocsis trăia în relațiuni de dragoste cu o bucătăreasă. În ziua de Paști gr. or. se duse fata la iubitul ei. Cei doi gendarmi Iosef Szirmai și Janos Kormos, subordonați lui Kocsis, întelnică fata în căsarmă și o declarară arestată. Kocsis aflându despre aceasta se îmbracă repede, își lua pușca și alergă la primărie. Aci găsi pe cei doi gendarmi și pe fată. La vederea lor, Kocsis fu cuprins de o furie cumplită și i impuse pe toți trei.

Se ducă bieții Români. Lui „E-s“ i se scrie din Ghirșu, că din comuna românească Cocu, au emigrat în zilele trecute în România mai mulți de 50 de țărani Români. Se dice, că toți locuitorii comunei erau de față la gară și că scena despărțirii era sfâșietoare. Corespondentul lui „E-s“ dice, că e probabilă, că și pe acești țărani i-a îndemnat la emigrare, „agenții valahi“ bine cunoscuți.

Ce lipsă mai e de agenți? Nu-să destul agenți, săracia și miseria și toba esecutorilor nemiloși?

Din Acina ne scrie un corist: „In Nr. 63 alți Gazetei de Duminecă se dice, că la stăruința d-lui Sigismund E. Catoca s'a procurat în Borlesci un fisarmoniu. Abună-semă la stăruința densusului s'a procurat, însă nu în matra Borlesci, ci în filia Acina, ceea-ce vă rugăm a lua la cunoștință“

Quartetul Rosé va da concertul, ce l'a anunțat, Marți în 10 (22) Aprilie a. c. în sala otelului Nr. 1 de aici.

O scrisoare a lui Kossuth.

Ex-gubernatorul Kossuth a adresat în zilele trecute o scrisoare către deputatul Abrányi Emil, în care se dice următoarele:

„...D-ta mi-ai spus, că pământul, (țărina) acela, care mi l'ați adus din locul născerei mele, acum „mă rogă nu-mai atâta, ca să-mi plece capul pe el.“ Așa va fi! Totu ce mă mai așteptă este acesta. Nimic altceva nu mai este.... Ce privește obiectul principal al rețutei D-tale scrisori cu datul de 26 Martie n., care se referese la atitudinea ce veți urma-o s'eu veți neglija-o în afacerea espulsării mele, trebuie să observu, în ce chip sunt silitu a protesta în contra păreri D-vostre, că în afacerea aceasta adevărat, în primul loc este vorba de persoana mea. Vorbă să fi! După cum stă acum lucrul, scoterea mea din rândul cetățenilor ungari este un fapt îndeplinit, un fapt asupra căruia D-Vostre ori și câtă veți stăru, n'o să puteți face, ca să se mai schimbe.

Peste asta am trecut. Consumatum est. Acum chiar și autoritatea oronei s'a amestecat în afacere. Hăbucă! Ce are de a face cu calitatea mea de maghiar, născută de-odată cu mine și neștersă pentru totdeauna, împrejurarea, că eu consider starea actuală a Ungariei de nelegală și neindreptățită?

Pot să fac să nu-mi eseroitez dreptul de cetățen, născut de-odată cu mine, decât nu-mi implinesc o datorie s'eu alta, d'eu a dice, că mi-am perdut calitatea născută de-odată cu mine, e o hăbucă!

Marius a părăsit Roma, fiind-că n'a voit să se supună puterii lui Sylla, d'eu pentru acesta, încetat'eu elu ore de a fi „civis romanus“ atunci când ședea pe ruinele Catarginei?... Schimbarea ministerială a fost făcută pe baza ciudată, că legea care m'a expatriat nu trebuie să se schimbe.

Szapary a declarat, că acesta este punctul s'eu de vedere; majoritatea lui, de sine se înțelege, va fi aceea, care va susține această vedere; nu cred, că p'ote să fiă un singur om în totu țera, care s'ar legăna în ilusia, că ar put' fi trântit ministerul din cauza acestei cestiuni. Chiar și atunci, când alegătorii partidei guvernamentale ai țerei ar cere până la unu (ceea ce însă n'o va face nime) ca să mi-se redea calitatea de cetățen maghiar, născută deodată cu mine, d'eu, chiar nici atunci, hiperleala majoritate n'ar cuteza a vota așa ceva, ci totu rezultatul s'ar reduce la constatarea faptului eclatant, că în Ungaria sistemul parlamentar este unu humbugu uriaș; d'eu eu cu t'ote astea n'aș înceta a rămăne o pariă descetățenită.

Acăta este faptu îndeplinit. Așad'eu nu este adevărată cu desăvârșire părerea, că în cestiunea acăta, în primul loc este vorba de persoana mea. Imprejurarea, că nașunea maghiară află de unu lucru vrednic de ea, s'eu nu, a m'eu scote din rândul cetățenilor s'ei, e treba ei și nu a mea; credu însă, că sunt îndreptățit la atăta simțimentu alu proprii mele valori, de-a suporta acăta scotere cu fruntea înălțată și de-a nu nisui să m'esuin în urloiu, ca să cautu nu cumva voiu put' afla vre-unu mijlocu a intra în casa, din care am fost datu pe ușe afară?

Eu din punctu de vedere personalu nu mai am nimic de-a m'eu amesteca și de-a mai vorbi asupra lucrului.

Considerand'eu însă punctul de vedere, de care a fost condusă partida D-Vostre încă dela începutul acestei afaceri, elu într'adevăr, că s'ar opune atătu consecenței politice, câtă și dignității intereselor inevitabile ale partidei, decât D-vostre aș părăsi acăta cestiune numai din causă că n'aveți prospecte de-a se schimba legea de încetățenire,

s'eu decât aș stăru asupra ei numai așa, ca fără de-o discuțiune eclatantă provocată cu totu puterea din partea partidei, v'aș mulțami cu două, trei vorbiri în urma cărora, după declarația guvernului, că lucrul s'a luat spre sciință, afacerea s'ar lua dela ordinea d'ilei....

După ce Szapary a declarat deja, că guvernul nu va presenta unu proiectu de lege privitoru la modificarea legii de încetățenire, D-vostre ar trebui să formulați unu proiectu și să-l așterni camerei, în care să luați de basă espunerea, că cetățenia este o calitate născută deodată cu omul, și ea nu p'ote înceta decât numai prin renunțare; deci celu ce nu a renunțat la ea, ori n'a intrat într'unu astfelu de raportu către unu statu strein, ceea ce ar fi identicu cu renunțarea, n'a încetat de aș pierde calitatea de cetățen alu statului unde s'a născut.

Cred, că subscrierea proiectului, decât se p'ote de toți membrii partidei ar da o mare importanță morală pasului D-vostre. Acătu proiectu de lege, așternut dietei de vre-o 90 de deputați, ar fi privitu de lume, ca o imposantă demonstrați.

Lucrul acesta ilu recomandă și considerați, că fiă-care ar av' dreptul de a lucra s'eu a nu lua parte la desbatere asupra luării în discuțiune a cestiunii... D-vostre trebuie să faceți ca discușiunea să fiă câtă se p'ote mai eclatantă și să ia dimensiuni câtă se p'ote mai mari. Numai prin acăta veți put' ajunge, ca autoritatea partidei să eșcască și să eșii, deși învinși, învingătoru moralmente în acăta afacere....

Produțiunea sodalilor români din Brașov.

Luni, a doua d'eu de Paști, 2 (14) Aprilie a. c. s'a dat în sala hotelului Nr. 1 o produțiune musicală-teatrală împreună cu danți. De acă-dată produțiunea a reușit mai bine ca în alți ani. Publicul a arătat unu deosebitu interesu de rândul acăta față cu sodalii, și de aceea a și luat parte la produțiune în număr forte mare.

Produțiunea a desohis'o d-lu N. Jugănaru cu următorea vorbire:

Prea Onoratu public! Nu pentru atăta oră ne înfășam noi sodalii români înaintea D-Vostre, pentru ca să vă arătăm, că noi nu înțelegem chemarea noastră a fi numai simpli meseriași, cari să scim m'eu unelă de lucru, ci a fi și meseriași cu unu grad ore care de cultură, pe câtă cu puțință ne este a ni-o căștiga prin îndeletniciri spirituale, în afară de munca noastră d'ilnică.

Incurajați totdeauna de D-Vostre, am aflat imboldu spre lucruri plăcute, precum e cecitul de cărți de valoare, care prin cuprinsul lor ne luminează mintea; apoi musica, care ne nobilează inima, și alte ocupațiuni, care ne facu

cu puțință a afla și noi meseriași unu locu vrednic în societate.

Geloși de gradul de cultură alu clasei meseriașilor nașilor mai culte, am aflat unu altu imboldu de a căuta să ne hrănim mereu și spiritul și inima, așa ca și noi sodalii și meseriași români să fim spre onorea neamului nostru românesc, din care facem parte, și să putem și noi contribui măcaru câtă unu grăunte de muștar la respectarea Românilor din partea altor neamuri.

Vă asigurăm, că iubirea, cu care ne-aș îmbrățășat și acă-s'eu, neincăldesce cu unu focu puternicu inima, care nu va înceta a bate, în ori ce parte din lume vom fi, pentru nemul nostru românesc, căruia vom căuta a i servi totdeauna spre onore.

Vă mulțamim ferbinte și Vă dicem: Să trăiți!

Marșul „Destăptă-te Române“ și cecutul popularu „Eu mă duc, coadrulă române“, aranjate de Iacobu Mureșianu, au fost cântate bine de corul sodalilor, și cu deosebire bucată a doua. Dacă sodalii ar face mai dese exerciții de cântări, cu timpul ar dispăre răgușala vocilor, ce s'a putut ioc-colea au și corul lor ar face și mai bună impresiune.

Poesia lui Nenișescu „Tatălu lui Neacșu“ a fost bine declamată de domnul I. Tașcă, numai ceva pre iute.

Nunta țărănească, comediă de Alexandri, a reușit peste așteptare. D-nul N. Jugănaru (Kir Gaitanis) a jucat forte hazliu și publicul a risu multu. D-nul D. Opreșcu (Moș Trochinu) a jucat bine pe țăranelu bătrănu; d-șora Elena Tocaniă (Ilenuța) și-a jucat potrivitu de bine rolul, d-nii G. Măzgarănu (coconu Alecu Leontescu) și I. Meșotă (Frunță), Tașcă (Troțșanu) s'au purtat bravu, G. Saftu și I. Preda (Vornice) au fost potriviti în rolurile lor.

Intre acăte bucăți musicale-declamatrice-teatrală, musica națională a lui Iancu Sibianu-Galușcă a esecutat frumose cecete naționale românești.

„Călușarul“ și „Bătuta“ au fost pre bine jucate de vr'o doisprezece sodali, conduși de sodalul Mironu.

Programul s'a încheiat cu o vorbire bine simțită a d-lui parochu V. Sfetea, vice-presedintele Asociațiunei pentru sprijinirea meseriașilor, mulțamind publicul pentru sprijinul datu reuniunei sodalilor români.

Danțul, care a urmat după terminarea programului produțiunei, a durat până dimineța.

Înceind, imi esprimu bucuria, că publicul românesc, inteligență și popor, dase aci mâna în forte mare număr ca să sprijinescă o reuniune, alu cărei scopu e cultivarea membrilor ei și ajutorarea lor în casu de bolă.

— P.

bracă de credințele și datinele celor ce au locuit odată cu gloriă acelu pământ, și uită portul, și lu' croesce după mode nou și străine, — deși la Italiani unele d'eu puține elemente, din portul romanu lăsat în elementul s'eu natural în Dacia, închis între munți în colibele sale, fără progresu și sciință, rămăne caracterul, spiritul, geniul și tipul romanu în totu frumșea și curățenia, cum rămăne unu m'eu ce nu putredesce! Rămănu la densus credințele, portul, jocul: nunta, născerea, imormentarea romană; cămașa lungă până la genunchi, încreștită în spate și la peptu (cămașă curată classică romană), opincile, șerparul, chimirul, — pălăria lată, rămăne struțul înalt de p'eu și de flori: rămăne portul romanu, cavalerescu (Deorece portul bărbătescu alu Românilor, nu e altul decât portul ostașilor cavaleri ai Romei bătrăne: cine nu crede, cerce și va vedé). Rămăne Călușarul, Bătuta și alte jocuri naționale românești. Și între altele rămăne natura răsboinică și arta militară. (Nici-odată n'am auditu să se fi retras vre-

un regim de ostași români din fața inamicului, apoi în strategia militară Românilor e mai invențios decât nu știu ce generalu de atunci și atunci.)

Nu numai, că a conservat Românilu tesaurul străbun, — d'eu elu în continuu și-a mai însușit și mereu și-a dezvoltat inima și spiritul s'eu, influențat de s'orta și natura timpurilor, ce au trecut peste viața lui. A plânsu de durere și s'a tânguit și a plânsu multu, căci multu i-a fostu necazul, d'eu acătu plânsu ne face să fim cu atențiune, căci a fostu plânsu plinu de spirit. Er în timp de puțină veselie, s'a veselitu.

Sub acăte influențe credem, că s'a născut și cecutarea numită „Doină.“ (Va urma)

Niculae voinicul.

(Poveste populară, spusă de: I. Fluerașlu.)

Dice c'a fost odată unde a fost, destul c'a fost, că se nu fi fost nu s'ar fi pomenit.

Dice c'a fost unu împărat mare și tare, câtă ca elu nu mai erau mulți. Îm-

peratul n'avea alți copii decât numai o fată. D'eu nu i-a fostu rândit să aibă bucuria nici de acăta fată, nu pentru altceva, d'eu numai nu o putea joi cu încălțăminte, cu t'ote, că căți cismari erau în țera lui, toți lucrau pe s'ema feței lui și totuși striga împăratul, că i mai trebuiesc papuci. Fata strica în totu noptea 99 de părech de papuci.

Nesciind bietul împăratu, ce să se mai facă, a dat poruncă în totu țera lui, că cine să va afla s'eu potă lui spune, că în ce felu de chip și unde rupe fata lui în totu noptea 99 părech de papuci, aceluia îi va da împărați jumătate, până va trăi elu, er după m'orte îi va da totu împărați și fata de nevastă, eră decât nu i va sci spune nimic, îi va tăia capul și l'u va pune într'unu paru din gardul dinaintea curții.

Venit'a și unu și altu, ca să și cerce norocul, să pândesca pe fata cea de împărat, că unde rupe în totu noptea 99 părech de papuci, d'eu nici unu n'a putut sciici nimicu, căci fata cea de împărat așa îi adormia de tare, de nu se puteau trezi până dimineța, și

apoi nu sciau să spună împăratului nimicu. Împăratul după cum le-a fostu făgăduit, lăsa să le tăie capetele și să le pună în parii dinaintea curții.

Atăta au fost venit acuma încât în totu parul din gardul dinaintea curții împăratului era pusă câte unu cap, numai în trei pari încă nu.

Împăratul avea unu p'oură bătrănu, care l'u sluja de mulți ani, cu credință, cu trei feciori ai s'ei harnici și omeni în putere, pe cari nu i-ar fi dat împăratul pentru totu lumea.

Intr'o d'eu etă că vinu feciorii p'ourarului toți trei la împăratul și spună, că ar dori și ei să și cerce norocul, p'ote că unu din ei trei va put' sciici cumva, că în ce felu de formă și unde rupe fata împăratului în totu noptea 99 părech de papuci.

Împăratului i-se făcu milă de ei și dise:

— Duceți-vă voi și mi păciți oile și de aci încolo cum le-af păciți și până acuma, cu credință, și nu vă căutați voi m'orte cu voia, că d'eu mi-e milă să vă

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul de coresp. biroului din Pesta.)

Pesta, 19 Aprilie. In conferința de-a-seră a independenților s'a hotărât, să presinte camerei, în cea mai apropiată sesiune, un proiect de lege privitor la ștergerea §§ 31 și 32 din legea incolatului. Hotărârea s'a luat cu unanimitate.

Sofia, 19 Aprilie. Sciri din Belgrad spun, că fugarii bulgari desfășură în Semlin mare activitate. Se asigură, că în Niș s'a format o bandă, ca să năvălească în Bulgaria și să atenteze la viața lui Stambulov. Sciri din București semnalază o activitate mare a agenților panslaviști. Se afirmă, că centrul organizării bandelor se află în Serbia.

Visul Poetului.

de
CARMEN SYLVA.

Sedința dela 25 Martie 1890 a Academiei Române va rămâne una din cele mai însemnate. Acea sedință a fost cea dintâi, precum și Academia română de asemenea e cea dintâi, în care s'a auzit o Regină cetind înaintea membrilor și publicului o lucrare a sa. Regina României Elisabeta, a introdus cetirea lucrării sale „Visul Poetului“, ce urmează mai jos, cu aceste mărețe vorbe:

Sunt acum câte-va zile, onorații membri ai Academiei, și mai cu seamă genialul nostru președinte, carele tocmai astăzi, spre durerea noastră a tuturor, lipsese din mijlocul nostru, m'a rugat să rostesc și eu, în această adunare de învățați, câte-va cuvinte. Am răspuns cu Sfânta Scriptură: „Femeia se tacă în biserică!“ Nicăi chiar astăzi nu m'am schimbat părerea, și voi dice totdeauna, că activitatea femeii nu trebuie să iasă din interiorul sfânt al casei. Glasul femeii nicăi nu sună mai dulce și mai frumos, ca la vatra ei, în mijlocul copiilor ei.

Mie însă Dumneșu m'a întins vatra și m'a mărit'o. Ore dulcea mea țără, cu cetele ei mândre de copii, cu toți Românii dintr'însa, nu e pentru mine o vatră mare și scumpă? (Aplause). Dacă m'am hotărât decă a vorbi, o fac fiindcă sunt la vatra mea, în mijlocul copiilor mei. (Aplause.) Ce am să vă cetesc astăzi, nu este decât o poveste, — o poveste cu bălauri și cu voinici viteji. Dacă vorbind nu țin fusul în mână, mă voi încerca totuși a țorcu un fir lung și subțire, din care ascultătorul bine gânditor va pute țese o pânză trainică și frumoasă.

Êtă frumoasă lucrare a Reginei Elisabeta, Visul Poetului:

Călărisem drum lung și imi întinsesem trupul ostenit pe patul așezat în vechiul castel.

Vinul ce mi se dăduse spre întărire și spre somn, străbătuse prin vinele mele ca un cântec, măsura căruia o bătea rosul vermelui; ce se mișcă și sfredelesce în lemnăria casei.

Mă trudem să rețin vederile ce se legănau în jurul meu, cuvintele ce auziam. Mă plecai și luai alăuta în mână, ca să resune prin ea, ce mi-se părea mai încântător decât ori-ce melodie. Dér mâna-mi pică jos cu alăuta cu totu, lunecându iute pe mătasa ce mă acoperia. Sfeșnicul cel greu de argint își asvirlea lumina s'a purpurie prin genele-mi jumătate închise, și picăturile de ceră, ce curgeu din el, aruncau umbre înfricoșate de formă fantastică.

De-odată se făcu noapte, o noapte neagră, de-i putei pipăi negreța și de-i simțiai trupesce negra-i greutate. Se părea, că acea noapte se pléca din spațiul nemăsurat, dintr'o boltă imensă și nepetrusă, ca uriașe stindarde de doliu, anunțându tuturor mórtea lumii întregi, mórte fără lacrimi, căci închiși erau, și storși, și lipsiți de viață toți ochii.

Din această liniște înfricoșată isbucni un sunet, ce eșia din fundul adâncurilor, din adâncul pământului, nehotărât și întunecat, dér gróznic. Stejarii cei falnici și fagii cei înalți fură cuprinși de un frémăt, ca și cum ar fi scuturați de vijelie; și pe urmă stătură érași drepti, fără suflet, înmurmuriți. Gróza-i apucase.

Cumplit se auzia venind ceva. Părea că s'a trezit bălaurul cel înfricoșat, care zace incolăcită împrejurul pământului, gata alu înghiți. Se auzia, dér nu se vedea. Înțelegi, că e o grozăvenie, căci scara de stejar scrișnia sub rostogoliturile sale totu mai apropiate. Sudori de mórte mă acoperiau; de frică mi se ridica perul și voiev. Drept în picioare sării, să scap de primejdie, cât mai era timp.

Ochii se așintiră atunci asupra patru uși de stejar, mar și grele. Nu le vădusem mai înainte și rămăsese deschise. Genunchii imi tremurau, gleznele imi erau fără putere; dér mă aruncau cu iuțelă spre întâia ușe și pusei mâna pe brósa-i ruginită, întorcându într'ênsa măiestrita ei cheiă de fer, tocmai când bălaurul ajunsese sforând și sbierând. Mă asvêrii îndată spre a doua ușe: la fiecare pasu tremuram și poticionam, ș'o închideam tocmai când se svircolia spre dânsa urlându necunoscută și nevăduta fiară. Numai în genunchii putui ajunge spre a treia ușe: spre a patra mă tiram ca un verme. Scărșni ușa de

stejar când se isbi într'ênsa cu putere, ce nu vedeai și nu pricepeai: ér eu zăceam jos pe scânduri, întinsu, fără suflare, plin de fior de mórte, luptându în peptu-mi să iau aer. Numai cu încetul rădica capul și-lu răzimai pe mână, și mă pusei pe gânduri.

Ce vedenie! Mă uitam și mă uitam și vedeam, că acea gróznică și cumplită fiară, necunoscută și nepipăită, nu era altceva decât chiar eu însu-mi și frica ce mă încinsese. Rușinea mă cuprinse din crescut până în picioare. Sării în sus și mă prefăcu într'un verme de uritul fricei mele. Trăsei sabia din teca, dădui în latură zăvórele uși. Cu o împinsătură de picior ușa se deschise întregă cât era de mare. Eram gata de bătaia, cu dinții încheștați, plin de bărbăția în contra slăbiciunii mele. Ochii se îndreptară spre o galerie lungă, necunoscută. Prin festrele-i colorate scipia lumina rece a fulgerelor, ce urmau cu repeziune unul după altu; ér trăsnetele și furtuna clătinau vechiul castel din temelile lui, înfipte în adâncul stâncilor.

Ér balaurul informu, nenumit, fără fință, fugi dinaintea mea în acea galerie lungă, de totu lungă, străbătută de fulgere. Numai eu singur rămăsesem pe loc, eu singur cu frica mea în inimă. Pășiam înainte cu sabia golă. Fulgerele imi incugiurau capul. Ferestrele se sbuciumau. Despre pădure venia un vuetu ca vuetul mării. Printre turnuri și peste acoperemntu stăteau spânzurate strigătele de durere a sute de mii de glasuri, anunțându nopții, prin urlete, fapte tainice și înfricoșate. Despre ele nu auzise încă ureche omenescă, și nicăi că era ele să ésa din adâncitele ziduri ale castelului: sute de voci însă le trimbău acum prin furtună și întreaga natură în răsărire le detuna cu vuetu și cu trăsnetu.

Eu mă ducem totu înainte în galerie, ce se întindea neconținut totu mai departe, până ce ca din năprasmă un bătu mi-se întinse dintr'un zid. Mâna-i era ferecată cu fer. Ea imi făcu un semn. Cum pusei mâna în acea mână, fusei tras de o tãrie uriașă, ne mai pomenită, și într'o clipă străbătui zidul în ceea parte. Acolo se înălța dreptu în sus spre ceru, până'n norii cei fulgerători, un turnu, care în josu da privescarea unor adâncimi neînchipuite. Din bolțile ei întunecose se urca o scară îngustă, pãrsită, umedă, putredă, fără capet. Pe dânsa mă trăgea neconținut în susu mâna cea nevădută. Mă suiam și mă suiam, și érași mă suiam. Printre lumina fulgerelor zãriam în înălțim scara. Ea sta în aer, fără sprijin; multe trepte îi lipsiau. Înălțimea îi era nemăsurată. Mă suiam, și mâna de fer mă trăgea totu în susu

pe treptele cele șubrede. Mă suiam fără a mă opri, fără frică, plin de siguranță, sãrind cu ușurință peste lipsuri. Mi-se părea, că vedu cerurile deschise deasupra norilor și a furtunilor, și că de-așu striga spre ceru și i-așu pune o întrebare, elu singur, scumpul ceru, ar tremura, să nu fiă prefăcut în noapte întunecată. M'am suit și m'am suit! De-odată stătu locului! Ajunsesem la un acoperiș, dăruit și negru, de era și nu era. Șindrițele îi erau sparte și 'n noapte printre fulgere se iviau léturile góle, printre care pica cu sgomotu grindină, de înghetau păreții turnului, și se ridica din fundul lui tocmai de josu un resunet ca de stânci, ce se rostogolia unele peste altele și ca de mii de mii de lovituri de tunuri cu ghiulele sparte.

Și pe cea din urmă treptă subțire mâna ce mă ținuse până acum, mă slobođi și o voce aspră și întunecată, dér cunoscută, grăi: „Uit-te spre mine! Mă cunosci?“

Vedui atunci lângă mine, pe mine însu-mi, îndăoat, cu față palidă, spãriată, cu ochii boldiți și incremeniți, fără lumină, primejdiosi ca și afundul de sub mine, fără voință, fără viață. Ér glasul se auđi érași: „Eu sunt îngâmfarea ta. Nu te cuprinde spaimă când îți îndrepti vederea spre mine? Nu te cutremur de scara cea pre subțire pentru amândoi, pentru tine și a ta îngâmfare? Ore nu suntemu pre grei și scara pre șubredă? Uit-te cum se încovăesce!“

Și deodată isbucni un risu atât de înfricoșat, încatu trăsnetul răsuna ca vuetul lin al valurilor, pe lângă acelu hohotu. Din adâncea adâncurilor eși răspunsul purtat de miile de glasuri ale iadului. Auđiam, înmurmuritu și cu inimă înspăimântată, când, pe neașteptate, mâna de feru cea nevădută mă împinse de se rupse scara cu trăsnetu. Căutam să așeu piciorul pe o treptă, dér picam totu mai josu, lunecându dela o treptă la alta, de abia atingându-le cu vârful piciorului. Inzadaru imi inchipuam, în nebunia mea, că umblam, căci mă învêrtiam necețat în jos și totu mai jos spre gaura deschisă. În sfêșitu atinsei în fundu noptea cea mare, umedă, înspăimântătoare. Inainte de a ajunge și de a mă sdrobi de păreții cei stãncosi, răsuna un frémăt sêlbaticu, un vuetu ca de ape, ce se asvêrlia cu putere.

Picau apele pe pietre, fără rënduie și fără cale. Auđiam cum ele ferbeau se impingeau impetuosu printre stânci, ca și cum ar fi mânate de lovituri de trăsnete repețite. Imi incremeni ochiul la această privescarea a vijeliei. Dér cu încetul lumina se făcu în boltă, și o lumină ce venia din josu. Pãreții se roșiră de giuru impregiuru. Atunci printre tunetele necețate și vuetul ape-

prăpădesc și pe voi, că mi-ați fostu pre bun slujitor.

Atunci dîse cel mai micu, alu căru nume era Nicolae:

— Înălțate împérate, lasă-ne să ne cercăm și noi noroculu, și fă cu noi numai aceea bunătate, ca să nu ne omori pe rëndu, ci numai după ce am pățitu pe înălțata împêrâtesă toți trei, și nicăi unulu nu vomu sci spune nimica.

In urmă împêratul vrëndu nevrënd s'a inoitu ca să se pună feciorii cei vrednici ai pëcurarului la pândă.

In noptea cea dintâi s'a pus feciorul cel mai mare la pândă, și a pus un patu chiar lângă ușa, pe care eșia fata cea de împêratu. Până la o vreme s'a totu ținutu și n'a durmitu, dér când a fostu odată, adecă când se apropia vremea casă iasă fata și se se ducă, așa l'a ajunsu un somn de greu de a adormitu ca mortu.

Nu după multă vreme a eșitu și fata cea de împêratu și trecendu pe lângă elu și vedendu-lu, că dórme, a dîsu:

— Dormi, căne de om? Dormi,

dormi, că mâne 'ți va sta și capul têu în pară ca și alu celorlalți.

Apoi s'a dusu în drumul ei.

Dimineta n'a sciutu feciorul pëcurarului să spună împêratului nimicu, că unde i-a fostu fata astă noapte și cum a ruptu 99 pãrech de papuci.

Capul nu i-l'a pus în pară până ce nu voru cerca și cei doi frați ai lui.

A doua noapte s'a pus la pađă feciorul cel mijlociu și și cu dânsul s'a întemplat totu așa, ca și cu cel mai mare.

In noptea cea de a treia a venit rëndul feciorului celui mai micu alu pëcurarului, lui Nicolae.

Nicolae a sciutu bine ce au pățitu frații lui, că i-au adormitu fata cea de împêratu, decă elu și-a pus în patu o furcă de spin și desbrăcându-se de totu de haine s'a culcatu pe spin ca să nu potă durmi tare.

Când se apropia vremea, ca să iasă fata și se se ducă, așa l'a lovit un somn de gândeai, că n'a durmitu de când e lumea, dér cădendu pe spin in-

dată érași s'a tređitu și a așteptat să vedă ce se va întempla.

Când a eșitu fata și a trecut pe lângă elu a dîsu:

— Dormi, căne de om? Dormi, dormi, că mâne 'ți va sta capul în pară și alu têu și alu fraților tãi.

Nicolae bine a auđitu, ce a dîsu fata cea de împêratu, dér a tăcutu, i-a datu pace, ca să se depărteze puțin, apoi s'a luat și s'a dus după ea până ce o a ajunsu în prēja ei, la valea de focu. Aci fata a trecut ca pe uscatu, dér bietul Nicolae nu se putea băga să trecă, că totu se frigea. A datu în susu, a datu în josu, că dóră va găsi pe undeva atata locu ca să potă trece, dér n'a găsit. Cum a umblat elu așa pe lângă riu în susu și în josu, de-odată a auđitu o sfadă și o larmă mare, în tăcerea nopții, ce venia de cătră isvoritul rîului.

S'a dusu într'acolo, de unde s'a auđitu sgomotulu.

Și ce vede? Trei pui de draci se sfădiau laolaltă.

Cum l'au vedutu au dîsu:

— „Bine că vii, că tu de bună seamă ne vei sci împărți fără sfadă. Ni-a rămasu dela tatăl nostru o pãreche de papuci, o șapcă și o bătă și nu le putemu împărți.

— Dér de ce s'ă bune acestea? întrebă Nicolae.

— „Cu papucii poți trece prin apă și prin focu, ca pe uscatu, și nu te frig și unde gândesc acolo poți fi. Șapca, decă o iai pe capu, te face nevădutu, așa încatu poți mânca și bea cu ori și cine la mäsă, fără de a sci acela ceva. Cu bătă decă ameninți cătră ori și cine, acela îndată se preface în stanu de piétră.“

De acestea avea lipsă Nicolae.

Gândi una, apoi dîse cătră pui de draci:

— Mergeți toți trei în trei deluri, și care va ajunge de acolo mai degrabă la mine, acela le va căpeta pe tóte.

Ei au făcutu așa, după cum li-a spus Nicolae.

Când au fostu trei în trei deluri, a amenințat Nicolae cu bătă spre ei și

cum era mai înainte și ce schimbări a mai suferit; pe bătrâni să-i ispitim, că ei pentru obicei sunt o comoră, cum e vorba: cine are bătrân la casă l'ar vinde, ér cine n'are l'ar cumpăra. Moșu Dușu Stinghe, tatăl răposatului profesor I. Stinghe, e născut la 6 Septembrie 1798 și e cu ținare de minte; pe el l'am întrebat. Bătrânul, după ce colindă cu gândul vremurile trecute, după ce spuse câte ceva de bătaia cu *Franțu* dela 1812, de oiuna și de fometea dela 1813, precum și de zavera dela 1821, când mulțime de boieri din țară fugiseră în Brașov de au mai ajutat și ei de au făcut de petra biserica Sfintei Treimi de pe Tocile, încep să povestesc astfel:

„Mai înainte vreme am pomenit de ieșia feciorii la Florii și la Blagovesteni pe Căstă Prundului fără surlaș, că era surlaș dela sate, era Mihai din Copăcelu de lângă Făgăraș din țara Oltului, de nu venia decât la Paști, de mergea cu feciorii care se puneau cu Junii.**)

Obiceiul Junilor așa s'a pomenit, și trebuie să fi avut și Românii vre-unu ce, că sciu până bine de currend că eșia străji de închidea porțile cetății când treceau Junii prin Gróveri până trecea la Crucea Mușcoiului, și pázia și *cătane* și *dărăbanți*.

În ziua de Paști feciorii care vrea să se puie cu Junii, de pe la 3 după amedei se stringă de merg la biserică, și după biserică, după ce iese dela vechernie, se duc la Protopop. Pe câți au mai fost puși cu Junii din anul trecut, Protopopul îi are scriși pe hârtia și vine cu hârtia în curte de-i cetește pe nume, și cum sunt scriși din anii trecuți așa-i rînduiește și el. Celu dintău e Vătafu, alu doilea e Armașu mare, alu treilea e Armașu micu, și după Armașul alu micu e Sutașul; după sutașu vinu ceilalți Junii scriși pe fôia din anii trecuți, și după ce-i cetește pe toți, întrebă cine vrea să se mai scrie, și îi scrie și pe aceia la urmă, pentru că toți junii câți sunt scriși la Protopop pe listă, afară de Vătafu și de Armași, se dice că sunt „Junii de *companie*“. Da sunt Junii și cu ziua de se tocmesc cu Vătafulu cu câtu se pôte înțelege să plătescă pe și, și stă câtu vrea: o și, două, trei, și la care se pune cu ziua le dá de mâncare și de beutură, și ei are să răspundă cu câtu s'au înțeles. Feciorii, cari au fost Junii de companie și s'au întemplantu peste anu de au murit, ori s'au însurat, pe aia îi șterge din fôia și înainteză pe cei ce vinu după ei. Decă unu june de companie într'unu anu nu se pune, apoi ori că nu vrea el, ori că e împedecatu, că e luat în

***) După câtu am pututu afla, prin Copăcelu nu se scie ce e surla.

cătane, ori din altă pricină, atuncea trebuie să plătescă *Junia*, adecă să ție și elu parte dreptă la cheltuelile Junilor, că decă nu și plătește *Junia*, își perde rëndul, și când vrea să se mai pună, îl scie la urmă. Câte unii feciori după ce au ajuns Vătafi apoi au stat de au feciorit și au vătășit câte trei și patru ani. Și șade frumos când Junii are Vătafu voinicu și cuminte, de scie să-i pörte bine, că-i place la totă lumea.

Mai înainte vreme nu era ca acuma de le pune Protopopul pe Vătafu și Armași pe cei dintău de pe fôia, că atuncea pe Vătafu și pe Armași și-i alegea Junii, și de bună samă și-i alegea pe cei mai voinici și cu trecere. Da eu am apucat când vătășia se licita, așa că decă unulu fusese Vătafu și feciorii nu-lu mai vrea, de cerea altul vătășia, trebuia să dea câte unu butoiu de vinu de câte șapte, optu, și de vedre, că de giaba nu-lu lăsa Vătafu, și mai alesu când se vedea că vremea are să fiă frumoasă. Uneori se întemplantu de cerea vătășia câte doi inși, de nu se putea înțelege și se năstea între ei certuri și gálcevi, că între Junii se amesteca și ómeni mai bătrâni de avea câte o rudă, de umbla feciorii cărduri cărduri prin cărciumi de se'nțelegea, și uneori nici nu se puteau înțelege în ziua de Paști, de rămănea pe a doua și. Ba s'au întemplantu odată de s'au făcutu două rënduri de Junii, de s'au făcutu bătaia între ei. De aia cam pe la 1837, Popasu, când era protopop în Brașov, au făcutu regula de nu s'au mai licitat vătășia, că cum era de se licita, ajungea Vătafu și Armași toți cei mai bogăți. Dela Popasu s'au început cu scrisul pe hârtia de ajunge la vătășia pe rëndu, apoi fiă bogătu ori nu, fie voinicu ori ba. Da la ómeni totu le mai place când sunt Junii voinici, că decă e câte unulu printre ei mai pricajitu, mai măruntel, îi dice că e „scărba junilor“.

Când Protopopul cetește numele Vătafulu și îi spune că e Vătafu, e obicei că toți Junii se duc la el și apucă de-l ridică în susu până de trei ori și totu așa face și cu Armașul mare și cu celu micu. Apoi Junii după ce i-au cetit și i-au scrisu pe toți, se facu rôtă așa cum sunt puși pe listă, își ia pălăriile din capu și cântă: „Christosú au înviatú din morți, cu mörtea pre mörte au călcătu și celoru din mormenturi viață li-au dăruitú“ și mai dice încă de trei ori: „și celoru din mormenturi viață li-au dăruitú“, apoi dice Vătafulu: „Christosú au înviatú“ și Junii ceilalți răspund cu toții: „adeveratú c'au înviatú;“ Vătafulu dice: „Christosú aneste“ Junii: „adeveratú că este;“ Vătafulu: „Christosú vâserisú“, Junii: „voisina vâserisú“ și totdeuna așa face când cântă „Christosú au înviatú.“

de împăratu Nicolae a început a spune din capetu cum s'a întemplantu tóte, a arătatú frunțele rupte din pădurea cea de aramă, de argintú și de aurú, a arătatú blidulu de aurú, ouțitul, lingura și furcuța, cu cari a mâncatú fata cea de împăratu la balulu acela nópte, unde a ruptú 99 părechii de papuci.

Fata cea de împăratu la tóte aceste n'a pututu dice nimica, că tóte au fostu așa după cum le-a spusú Nicolae.

Împăratul și-a ținutú vorba, i-a datú lui Nicolae fata de nevastă și până va trăi elu împărăția jumătate, ér după mörte tótă.

Au făcutú unu ospățu mare cum nu s'a mai pomenitú, ómenii umblau în zémă până 'n buricu și'n gură nici unu picu; óanii cu colact în códă și muriau de fôme.

ÉR Nicolae cu fata cea de împăratu și cu frații, pe cari i-a făcutú domni mari la curtea împărătescă, s'au fericitú și și astăzi trăsescu decă n'au muritú!

Almus.

Intr'o vreme de multu, de multu am apucatú Junii cântându „Christosú au înviatú“ pe grecesce, că așa era pe atunc obicei, că și în biserică la Sf. Nicolae din Prundú se cânta într'o strană grecesce și în alta romănesce, de era Boghina popă și i-a muritú preotésa și elu nu s'a pututu răbda de s'au însuratú și și-au perdutú darulú popiei de s'a făcutú apoi dascălu. La câți umbla pe atunc îmbrăcați nemțește, le dicea că suntú Greci, cum era Ghiță Juga, că vorba Grecu era mai totu una ca negustorú. Dér popa Voina Pitișu alu bătrănu, unchiulú părintelului Bonifaciu, li-au spusú, că nu se cade să cânte grecesce, că ei suntú Români și că se cânte romănesce, că așa trebuie.

După ce cântă „Christosú au înviatú“ acolo în curte la Protopop, se prindú la horă și lăutarii le dice o horă care le-o dice numai lorú, de-i și dice „hora Junilor“; și cum jócă hora, se desprinde Vătafu, își lasă pălăria la unu altu june și merge în mijloculú horei de aruncă în susu de trei ori buzduganu, și decă vré îl prinde, decă nu, îl lasă să cadă josu, mai alesu decă nu scie să-lu prindă, că unu buzduganu trage până la 2 chilogramme. Partea unde este măciulia e de aramă, și partea cealaltă e de plumbú, și partea din mijlocu e de lemnú și peste lemnú e înfășurată sarmă, ér peste sarmă e piele, și totu buzduganul e lungú de vr'o trei laturí de palmă. Buzduganu are Vătafulu și cei doi Armași de le are cumpérate dela alții. — După Vătafu aruncă buzduganu Armașii și după ei toți ceilalți Junii pe rëndu, cum suntú scriși pe fôia la Protopop și cum se și prindú totdeuna la horă. Apoi tace lăutarii și Junii mergú cu toții la protop. de-i sêrută mâna și îi mulțamesce, ér Protopopul îi invetă să fiă de trebă, să umble pe cale bună, să nu se pue în potrivă cu nimenea, să nu se bată; le dá staturi să asculte de Vătafu, că elu e căpetenia lorú și în lipsa lui se asculte de cei doi Armași; ér Vătafulu îi dá grijă să fiă cuminte și să țină între Junii cea mai bună rëndu. După aceea Junii își ia sănătate dela Protopop și se ducú cu lăutarii la Crucea din Prundú și cu ei merge totă lumea, care venise să se uite cum „se pune cu Junii“, și la Cruce în Prundú Junii cântă „Christosú au înviatú“ și jócă și aruncă buzduganu de-i ajunge rëndu de câte două-trei ori până inse-réză, și decă inseréză se ducú pe acasă.

A doua și de Paști, adecă în Lunea Pasciloru, Junii se îmbracă frumosu, că are să mērgă pe la fete după ouș. Altă dotă se îmbracă după cum era portu pe atunc, de umbla unii și cu opinci; dér acuma umblă cu cisme ori și cu papuci (ghete) și cu cióreci și cu cămașa albă și călcătu, scósă peste cióreci și cu spențele pe peptu, cu ciaprazuri și cei cu dare de mână cu nasturi de argintú și unii suflă cu aurú. Acuma spențelile suntú rēscroite nemțește, da mai înainte vreme ele erau făcute *sadea*, adecă croite dintr'una. În capu suntú Junii cu pălării și mai alesu cu pălării de mătase și pâröse.

De multu, de multu alu multu decă se gătia Junii la pălăria cu flori, așa că nu se cunoștea care e Vătafu și Armași și n'avea altu semn decătu că se scia și se cunoștea după buzdugane. Chipu Armașu alu mare are grijă de buzdugane. La 1849 de a doua și de Paști, de Lunii, le-au luatú la Junii buzduganele, că era Cserey, era tataru de Ungur, era presidentu, de nu vrea să-i lase pe Junii să umble cu ele, că dicea că e armă, și și-au făcutú de salcie și au vrutú cătanele să li le ia și pe acelea, că dicea că totu arată ceva și alea, da Junii nu s'au lasatú. — Cam ceva mai înainte de 1848 Junii au începutú să se gătescă la pălării cu panlicuțe înguste, prinse cu bongoșe ori cu ată, ér Vătafu și Ar-

*) Nasturii suntú bulbucați în formă de ghindă și înăuntru goi și nici cójea nu e întrégă ci are găurele, înfășându-ni-se ca o flore.

mașii purta câte o *ruje* (cocardă). Dela 1848 încóce au începutú Junii să pörte pe pălării câte trei panlicuți în trei fețe roșu, galbenú și vênătú, de le cosia una lângă alta și lăsa virfurile să atarne îndêret, ér Vătafu purta cusute la pălărie la partea stângă trei ruji, făcute totu din panlicuțe. Armașu mare purta două, ér celú micu una, și de ruji suntú cusute sfărcuri de panlicuțe: două ori trei. De câțva ani Ungurii i-au opritú să mai pörte panlicuți în trei fețe împreunate pe pălărie, așa că acum îi veđi purtându care roșu, care galbenú, care vênătú, care și câte de două feluri, și așa umblă totă săptămána câtú suntú în petrecere. (Va urma).

POVEȚE.

Pentru a împedeca ducerea colorii la spalatu se folosesc sașunú de fiere. Prin acestú sașunú se redobândesc încátva și colórea mai perdată. Fierbi a bucată de sașunú de fiere într'unu litru de apă de riu, spelí cu ea materia colorată îndată ce apa de sașunú de fiere s'a rēcitú și clătesci materia în apă curată, în care ai turnatú puțintelú oțetú. Covórele de plușú încá se spală bine cu o peria cu apă de sașunú de fiere și se clătescu cu unu burete muiatú în apă cu oțetú.

Sobele de ferú se poleescú cu o mestecătură de terpentinu și prafú negru de plumbú pentru curățitú sobe. Prin acestá mestecătură faci de străluc soba ca cum ar fi nouă.

Mobilele le poleiesci cu cêră de albine, pe care o topesci în terpentinu, după-ce terpentinulú l'ai înroșitú mai întăiu cu rădēcină de Alcanna. Cu unu petecú de flanelú freci apoi mobila, fiindú cêra bine subțiată, și apoi cu unu alu doilea petecú de flanelú freci iute mobila. Repețindu-se totú la șese săptămáni acestá procedurá, mobila arată ca cum ar fi nouă.

MULTE SI DE TOATE.

Străbunii lui Bismarck.

O fôia din Germania spune, că străbunii lui Bismarck, în evulu mediu erau croitorii. Celu dintăiu, cu numele Herbert, la an. 1270 era croitoru în satulú Stendal. La an. 1039 încá era unu croitoru, numitú Rudolfu Bismarck, acesta e străbunulú din linia directă, alu lui Bismarck de Schônhausen.

De ce trebă'su purecii.

Unu americanu a adunatú în urma unui anunțu prin diare, pureci vii. Elu a cumperatú pentru 5 funți sterlingi 3000 de pureci, dér atăția nu i-au fostú destui, pentru-că dice elu, nu'i ajungú ca să facă experimentele ce intenționéză cu ei. Dresarea singuraticilorú pureci dureză trei luni întregi. Vê puteți închipui munca uriașă a bietului americanu, care și-a propusú, ca din fiă-care purece să facă celú puținu unu mediocru diletantú.

Logodnă. Dr. Severu Mureșianu, profesorú de istoria artelorú și estetică la șóla de belle-arte din Iași, și Emilia Popasu, (nepóta fericitului Episcopu Popasu), fidanțăți. Caransebeșu, în 3 (15) Aprilie 1890.

Felicitările nóstre!

Sciri comerciale.

B.-Pesta 12 Aprilie. Negoțul în produse încá nu și-a căpătatú vioiciunea așteptată. Comande pentru esportú puține; în unii articuli nu se pôte desvolta negoțul și pentru că nu este cantitate destulă în piăță. Manufacturile au avutú trecere bunishoră.

Tempulú la începutulú săptămănei a fostú seninú și caldu, după ce au urmatú și tóte părțile țerei ploii mănóse. La sfêșitulú săptămănei, s'a înseninatú

Nicolae a durmitú dimineța până târziu, până ce l'a friptú sórele pe obrazú.

Împăratulú i-a datú pace să dormă cétu a vré dēnsulú, că de bună semă va fi ostenitú de munca de astá nópte.

Nicolae decă s'a săturatú de somn și neputendú dormi de căldura sórelui, celú frigea tocmai pe obrazú, s'a sculatú, s'a frecatú odată la ochi, și i-a udatú cu apă rece, și apoi mai gândindú odată bine peste cele întemplate astá nópte, și-a luatú inima în dinți și s'a dusú înaintea împăratului, ca să-i spună ce a vęcutú astá nópte, să-i spună, că unde și în ce felú de chipú rupea fata lui pe tótă nópte 99 părechii de papuci.

Decă a intratú Nicolae înăuntru la împăratulú a dísu:

— Înălțate împérate grațiă capului meu!

— „Grațiă fétulú meu!“ dise împăratulú.

— Chiamă de față și pe înălțata împăratésă, ca să audă și dēnsa ce voiú povestí, și să spună că mințescú unde nu voiú spune dreptú.

Decă a venitú de față și fata cea

eră cea mai mare parte. Ploile bogate au fost foarte priincioase pentru sēmăntură.

Bucate. Negocul pe piețele din afară a avut o tendență foarte fermă. Inceputul l'a făcut America, unde s'au ridicat prețurile atât din cauza imputării cantului de grâu, a doua din cauza rapoartelor nefavorabile asupra sēmănturilor.

Notările urcate din afară au ridicat prețurile și în B.Pesta. Mișcarea săptămânală a fost cam de 110,000 māj; metrice.

In pătăioase negocul foarte liniștit. Fa-solea slabă căutată noteză 6.25, 6.75; linte 9 fl., mazărea 9.50, sēmănta de cânepă lipsește, 10, 10.50.

Victualie. Oule, au avut negocul slab, noteză 53—53½ la 1 fl. — Galițele. Prețuri aproape neschimbate. Gâsca grase noteză 5.60, 6 fl., tăiate 5.20, 5.50 slabe 2.70, 2.80; rațe grase 2, 2.30, slabe 1.40, 1.60; pui 1.25, 1.30; curci 5, 5.20 — toate cu părechea — Unt, prima, 110, 120; cēpă roșă 8 fl., galbină 9, 9.50; usturoiu 24—25.

Mierea în detaliu 26—27 fl. Cēră de Rosenau s'au vëndut 30 māj; metrice cu 123—4 fl.

Nuc, prima cu 20—22 fl. Unsoreea de porc s'au ridicat fiind că s'au scumpit și porci. Negocul restrins. De oraș s'au ridicat la 55 fl. cu butoi, fără butoi cu 52.50, 53.

Slănină. Tendență fermă. De mēsă, albă, 46.50, 47 fl., afumată 52, 52.50 fl. Sēu 31, 31.50 fl.

Pei. In săptămāna trecută încă a fost puțin negocul. S'au vëndut numai 3000 pei de oie de Bosnia cu 52 fl., 5000 bucăți d-to cu 54 fl. și 2% suta de chilgr.

Pei uscate s'au vëndut câteva părți pentru Serbia. De vaci n'au căutare. prima de boi costă 66—70 fl. de vaci 58—64 fl., pitlingi 70—80 fl., 100 chilgr.

Pei lucrate, negocul slab.

Ministrul Baross inființeză un *Birou de informațiuni comerciale* cu trei despărțăminte, anume unul *comercial*, care va aduna normele de comerț și usanzele de drept din țerile străine, va aduna taxe asupra încrederei și bonității firmelor din orient, cu deosebire de pe insula balcanică și a da informațiuni în direcția acesta, cum și a ține în evidență publicațiunile de liferări, concurențele și falimentele, atât din țēră, cât și din afară; alu doilea *despărțământ* *vamal*. Acesta va urmări legislațiunea și administrațiunea vamală din toate statele cu cari Ungaria stă în legături comerciale. Aici se vor ține în evidență normativele și tarifele vamale și toate schimbările lor, cu deosebire se vor considera momentele, cari interesază esportul nostru. *Despărțământul de tarife* va informa publicul asupra tarifelor pentru mărfuri dela drumul de feră, de la corăbii și pe mare, va orienta publicul despre condițiunile de transport mai favorabile. Informațiuni se vor da de regulă la întrebări formulate în scris. La întrebări verbale se va lua un protocol în scris. Rēspunsul va urma în scris. Față de informațiunile sale biroul nu ia nici o responsabilitate sēu îndatorire. Biroul dă ori cui informațiuni și încă gratuite, la întrebări asupra bonității de firme se vor lua drept spese pentru fiecare firmă, anume la firme din Bosnia-Herțegovina 50 cr., din Sērbia și România 1 fl., din Bulgaria 1.50 fl. la cele din Turcia, Grecia și Egiptu 2 fl. Taxele acestea se vor computa numai pentru membrii museului de comerț, nemembri vor plăti indoitu. *Asupra firmelor ungare și austriace nu se vor da informațiuni.*

Starea sēmănturilor.

După rapoartele oficiose sosite la ministeriul de agricultură dela 1 până la 15 Aprilie, starea sēmănturilor este următoarea:

Sēmănturile de tōmnă. In partea stângă a Dunărei ploile din zilele din urmă au avut o influință binecuvântată, mai ales asupra sēmănturilor întârțiate; sēmănturilor de vreme li-a mersu pe unele locuri atât de bine, încât e temere să nu cadă. Locuitorii însă se plângu de însemnate pagube, ce le-au pricinuit șōrecii și insectele. Rapița în urma gerului din Februarie a cam perit pe unele locuri.

In partea drēptă a Dunărei, în urma ploilor multă dorite, din timpulu din urmă, sēmănturile, afară de rapița, au prinsu a se direge încă și în locuri de acelea unde începuseră a se urca. In câteva părți ale comitatului Somogy șōrecii și așa șișii căței pământului (Mus noricus citellus) au cauzat însemnate pagube. Rapițele peste totu șișu sunt slabe și rar.

Intre Dunăre și Tisa, unde a fost o secetă lungă, sēmănturile s'au diresu binișor după ploile din zilele din urmă. Peste totu se pōte țice, că sēmănturile sunt frumose, ba pe unele locuri chiar foarte frumose și pretutindena se pascu, afară de comitatul Pest-Pilis-Solt-Kiskus, unde din cauza secetei sēmănturile s'au cam întârțiat.

Pe partea drēptă a Tisei peste totu sēmănturile se desvōltă bine, grăulu, sēcara și orșul stau foarte bine și numai rapița este slabă.

Pe partea stângă a Tisei, afară de comitatele Sabolciu și Bihor, unde pe unele părți au cam suferit de secetă, — sēmănturile peste totu sunt foarte frumose, cele mai multe sunt atât de grase, încât au trebuit să fiă pascute. Rapița stă rău. Totu acesta se pōte țice și despre ținutul dintre Tisa și Mureșu. In Ardēlu peste totu sēmănturile sunt foarte frumose, în unele părți sunt prea grase. In genere se speră un șōceriș bogat.

In România asemenea, starea sēmănturilor e bună. Sunt semne de un șōceriș bogat.

1890		1891	
Diale septem.		Diale septem.	
Dum.	8 S.S. ap. Irod. ag. și Rulf	Dum.	20 Sulphus
Luni.	9 Eupsochie	Luni.	21 Anselm
Marti.	10 S. Ter. și Pompei	Marti.	22 Lotar
Marti.	11 Mart. Antipa	Marti.	23 George
Joi.	12 Cuv. Vasile	Joi.	24 Adalbert
Vineri.	13 Mart. Arlenie	Vineri.	25 Maron ev.
Samb.	14 Par. Martin	Samb.	26 Bechita

Tērgul de rimători din Steinbruch. La 14 April. n. starea rimătorilor a fost de 142.241 capete, la 15. Aprilie au intrat 3723 capete și au eșit 1110 rēmānēndu la 15 Aprilie un număr de 144.814 capete. — Se noteză: marfa *ungurēscă* veche, grea dela 46 cr. până la 47 cr. marfa *ungurēscă* tineră grea dela 50½ cr. până la 51½ cr., *de mijloc* dela 50 cr. până la 51 cr. — *ușor* dela 48 cr. până la 49 cr. — *Marfa țērānēscă* grea dela 47 până la 48 cr. — *de mijloc* dela 48 cr. până la 49½ cr. — *ușor* dela 48 cr. până la 49 cr. — *Marfa de România* de *Bakony* grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușor dela — cr. până la — cr. transito dto țeposă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia dela — cr. până la — cr. *Marfa sērbēscă* grea dela 48—49 cr. transito, mijlocia grea dela 48—49½ cr. transito — șōră dela 47—48 cr. Porci îngrășați de un anu dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până la — cr., îngrășați cu ghindă dela — cr. până la — cr. Cântăriți la gară cu 4½.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 April. 1890.

Sēminte	Calitatea per Hect	Prețul per 100 chilgr.	
		dela	până
Grâu Bănățenesc	79	9.15	9.20
Grâu dela Tisa	79	9.10	9.15
Grâu de Pesta	79	9.15	9.20
Grâu de Alba-regala	79	9.10	9.15
Grâu de Bácska	79	9.10	9.15
Grâu ung. de nordu	79	—	—

Sēminte vechi ori noue	soiulu	Calitatea per Hect	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Sēcără		70—72	8.25	8.45
Orzu	Nutrețu de vinars de bere	60 62	6.65	7.00
Orzu		62 64	7.10	7.90
Orzu		64 66	8.25	9.75
Ovēsū		59 41	8.10	8.0
Cucuruz	bănăț.	75	4.90	4.95
Cucuruz	altu soi	73	4.30	4.95
Cucuruz		—	—	—
Hirișcă		—	5.00	5.30

Producte div.	Soiulu	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungar. francesă	65.—	72.—
—	roșiă rafinată duplu	34.—	40.—
Oleu de rap.		44.50	45.—
Oleu de in		6.—	6 15
Uns. de porc	dela Pesta dela țēră svēntată afumată	54.11	54.50
Slănină		43.—	44.—
Sēu		51.—	52.—
Prune	din Bosnia în buți din Serbia în saci slavonū nou bănățenescu din Ungaria ungaresci sērbesci	31.—	32.—
Lictaru		—	—
Nuci		27.—	28.—
Gogoși		28.—	29.—
Miere	brută galbină strecurată de Rosenau	122.	123.
Ceară	brută	12.50	12.75
Spiritu	Drojdițe de spirit	15.25	15.75

Bursa din Bucuresci din 17 Aprilie

Valori	%	SE CUMPT
Renta română perpetuă 1875	5%	101.1/3
Renta română amortisabilă	5%	97.1/4
ditto	4%	84.1/2
Renta rom. (rurale convertite)	6%	102.3/4
Oblig. de stat C. F. Române	6%	—
idem idem	5%	—
Imprumutul Openheim 1866	8%	—
Imprumutul Oraș. Bucuresci	5%	91.—
idem idem din 1884	5%	—
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	7%	102 3/4
Credit fonciar ruralu	7%	97.1/2
idem idem	5%	102.1/2
idem idem	6%	102.—
idem idem	5%	93.1/2
Credit Fonc. Urban din Iași	5%	7.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	255.—

Valori	%	SE CUMPT
Banca Națion. ult. div. 82.15	500	1155.—
Dacia-România ult. div. 20 lei	200	343.—
Naționala de asig. ult. div. 18 lei	200	345.—
Banca Rom. ult. div. fr. 13.12	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div.	250	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 22.50	250	120.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	—
Națion. de Asig. ult. div. 123.35	—	—
Spiciet. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
Agio în Bursă	—	—25
Hubla de hârtie	—	—

Valori	%	SE CUMPT
Banca Națion. a României	V.N.	—
Scompt.	6—	—
Avansuri pe efecte	7%	—
Avansuri pe Lingouri	7%	—

Cursul pieței Brașov

din 19 Aprilie st. n. 1890.

Banote românești Cump.	939	vând 942
Argint românești	9.35	9.38
Napoleon-d'ori	9.43	9.45
Lire turcesc	10.63	10.68
Imperial	9.63	9.68
Galbin	5.55	5.60
Scriș. fonc. „Albina” 4 3/4%	—	—
„ ” 5%	—	—
Ruble rusești	128.	129.
Mărci germane	58.20	58.45

Discountul 6—8% pe an.

Cursul la bursa de Viena
din 18 Aprilie st. n. 1890.

Renta de aur 1%	102.85
Renta de hârtă 5%	99.20
Galbeni împărătesc	5.65
Napoleon-d'ori	9.45
Mărci 100 imp. germane	58.45

Editor și Redactor responsabil: **Dr. Aurel Muresianu.**

De vëndare

3 case în Strada Scheiloru
casa Nr. 114 și 115,
separatū câte una, sēu laolaltă, situate lângă canalul morii, cu curte spațioasă, șōpronu, grajdū etc. etc.
Casa No. 126 cu o grădiniță.
O grădină de cerașe, în Scheiu După Inșiți No. 107 bine plantată în parte cu locu șesū.
Informațiuni dă proprietarul, Strada Scheiloru No. 114.

Cele mai bune
Materii (stofe) de Brunn
liferēză cu prețurile originale
Fabrica de postavuri fine
Siegel-Imhof
în Brunn.

Pentru unu rēndu de haine bārbătesc de primăveră sēu veră este de ajuns unu coupon în lungime de 3-10 mtr., cari facu 4 coți de Viena. Unu coupon din

lână veritabilă costă
fl. 4.80 calitatea obicnuită.
fl. 7.75 calitatea fină.
fl. 10.50 calitatea cea mai fină.
fl. 12.40 calitatea suprafină.

Mai departe sunt de căpētātu în cea mai mare alegere Kammarne țesute cu firicele de mătase, stofe pentru pardesiuri, pāsă (Loden) pentru vinători și turiști, peruvian și toscingū pentru haine de saloni, postavuri pentru uniforme de ampliați, stofe de spălatu din ață pentru bārbăți și copii, stofe veritabile de pichetū pentru giletci, etc. etc.
Pentru marfa bună, liferatiā exactă și întocmai după mostre se garantēză.
Mostrē gratis și franco.

Anunțu.

Subscriși avem onōrea a face cunoscutū, cumcă primim compunerea de proiecte pentru clădiri și deslegarea problemelor tehnice de ori-ce natură; apoi esecutarea de clădiri, lucrări de beton, apaducte, punerea în stare uscată a zidurilor umede etc., pe lângă prețurile cele mai moderate și prestarea garanției recerute. Aceia cari voiescū a se folosi de serviciile nōstre, binevoiascū a se adresa la biroulū subscrișilor din tērgul grăului No. 558.

Totu aici se pōte procura Portland și Romancement prima calitate în saci cu prețuri moderate.

GARTNER & MAZUCHI.

SEMINTE

ALPHONS SZAVOSZT.

Comerciant de sēminte și deposit de articuli de agronomiā
Budapesta. Arauy-lánosgasse No. 11

aduce la cunoscința onor. economi, și publicului cultivatorū de grădini că cu 1 Ianuarie a deschis unu despărțământu de

SEMINTE DE LEGUMI ȘI DE FLORI

și recomandă depositulū sēu bogatū asortatū cu sēminte pros-pete de trifoiuri, erburi, napi, de legumi și de flori.

Prețuri-curente la cerere gratis.

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 7.65
p. Meter—glatt und gemustert (circa 2500 versch. Farben und Dessins)—
versendet roben- und flüchtweise porto- und zollfrei das fabriks-Depot G. Henneberg (K. und
K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

Preparatele antiseptice

ale lui

Dr. GUST

pentru îngrijirea dinților și a gurei au un efect escelent, curățător, conservător și întăritor asupra organelor gurei.

Aceste preparate conțin afară de cele mai bune materii folosite până acuma spre acest scop, și **noúe mijloce cu un efect însemnat antiseptic**, adevă care împiedică stricarea seu putredirea dinților, precum și îmbolnăvirea gingiilor.

I flaconu cu apă de gură a 50 cr. și a 1 fl.

suficientă pentru mai multe săptămâni.

I cutioră cu prafu de dinți a 25 cr. și a 50 cr.

I borcanelu cu pastă de dinți a 40 cr.

Depositulu principalu la **FRIEDRICH STENNER**, farmacia la **LEULU DE AURU** în Brașov.

66

APE MINERALE

PRÓSPETE DIN 1890

precum și tóte productele căutate ale isvórelorú minerale se potú căpéta în farmacia lui

309,3-8

FERDINAND JEKELIUS
BRAȘOVU.

Prețuri foarte reduse de totu ieftine.

Etablissementul de ghete și pălării

alú lui

I. SABADEANU,

Strada Căldărarilor Nr. 485.

Prin tērguelt favorabile i se dá ocaziunea, — a scădea prețurile dela **20%** eventualu și **30%** — și liferă cu **prețuri de totu ieftine**, ca și până acum **marfa solidă numai lucrul de mână** (lucru de mașină nu posedă).

Ghete de bărbați:

Ghete de vacșipatent dela fl. 3.20 în susu
cu talpa du-
plă cu șirofe și cuie . . . 3.50
Ghete din piele patentată „ 3.50
Asemenea cu talpă du-
plă cu șirupuri și cuie . . . 4.—
Din piele de vacș fină franț. „ 4.50
Asemenea cu șirupuri și
șinte dearamă talpă du-
plă „ 5.—
Din piele de gems fină. „ 4.75
Din piele patentată pentru
urcat pe munți (Bergsteiger) „ 4.50
Pantofi franț. de piele patent. „ 4.—
Cisme scurte de iufu ru-
sescu. „ 7.50
Cisme lungi de vênătore
din iufu rusescu. „ 10.50
Pentru capacu și altă gar-
nitură precum și pingea se
socotesce câte 50 cr. mai
mult de părechă.
Pantofi și papuci de casă dela „ 1.—

Ghete de dame:

Ghete de gems cu țug dela fl. 3.— în susu
I-a
în formă Beust-Bismark „ 3.80
Din piele patentată cu țug „ 3.00
Asemenea cu forma de
Beust I-a. „ 3.50
Cu lac înainte seu imprejur „ 4.—
Din piele de Cid (mănușe) „ 4.—
Ghete de brinel (șalon) „ 3.—
Pantofi franț. de brinel „ 2.—
„ de piele Regata. „ 2.60
„ din copii dela. „ 1.—
Ghete de copii „ 1.—
Ghete de fetițe și copii „ 2.20
Papuci și pantofi de casă
pentru dame „ 0.90
Papuci de gimnastică „ 1.—
Galoc de gumă încă sunt de tóte ca-
litățile rusești, englezești, franțuzești și
germane, cu prețuri modeste.

Tóte celelalte specialități de încălțăminte fine aici neamintite se găsescu cu prețuri foarte scădute.

Comande după măsură și reparaturi încă se mirescu. Aceste însă le efectuează d-lu **G. Olteanu** fostul meu maestru de ghete pe **socotela lui**, care, luându acestă parte a negoțului de a face ghete după măsură și reparaturi, deja d'unu anu asuprăși, ca specialistu bunu le efectuează **bine și ieftinu**.

Se află și pălării, căciulu și șepci de bărbați și copii foarte ieftine. Pălării de filz pentru bărbați sunt dela fl. 1.20, pentru copii dela 75 cr. în susu. Șepci de bărbați de voiagiu și de lucrători dela 50 cr. în susu.

Aceste prețuri ieftine se pôte aplica numai atunci, când se plătescu marfa îndată cu banii gata.

Comande din afară se vorú efectui promptu și încălțăminte, carú nu se potrivescú se schimbă, seu se primescú franco îndărătú.

Spre ușurarea măsurii este a se tăia o fâșie de hârtie, și a se măsura, 1) dela mijloculu călcăiului până la capulu degetului celú mare, 2) peste degete unde se incepe ridicătura piciorului, 3) imprejurulu ridicăturii, 4) cuprinsulu călcăiului. Acestă măsură ar fi de ajunsu pentru ghete (papuci) cu elastic, dorește cineva ghete cu nasturi atunci ghete de lipsă 5) și măsura pulpei. La cisme înalte cu carâmbi este a se măsura partea cea mai górsă teriului, pertru ca la casu când ar mai dori se comande, nu trebuie altceva decâtú numai o carte poștală, în care se se arate calitatea și modulú cum se fiă gheată și se va efectui prompt. Pentru durata încălțămintelorú se garantéază.

Prețuri foarte reduse de totu ieftine.

Prețuri foarte reduse de totu ieftine.

Prețuri foarte reduse de totu ieftine.

Atelieru românú de pictură bisericescă.

ANUNȚU.

In atelierulu românú de pictură bisericescă alú lui

IOANU BACIU

preotú românú gr. c. în **Sajó-Solymos** (posta ult: **Nagy-Sajó**, în Transilvania.)

ÎNFIINȚATU ÎN ANULU 1880.

se lucréază stichare, feliurite vestminte bisericesci, prapori și icóne bisericesci, flamuri scolare, candelabre, sfesnice de lemnú poleite cu aurú, tablouri istorice, portrete colorate pe pânză, tabernacle, cruci și iconostase, precum și orice lucruri ținătore de arta picturii bisericesci, auritu și sculpturá.

Cu cele mai moderate prețuri.

Dintre multele scrisori de recunoscintă, prin carú se atestă esacitateá și effinătatea lucrurilorú efectuite în acestú atelierú, din lipsa de spațiu reproducú numai pe cele următore:

M. On. D-nu Ioanú Baciu, preotú românú în Șoimușu.

Reinoirea a doué cruci dela biserica noastră, cum și mai târziu Restignirea, lucrata de M. O. D-Vóstrá ne-au satisfăcutú pe deplinú. Aceste lucruri dovedescú, că sunteți pe deplinú stăpánú peste arta picturii și auriturii. Pofindú Vê succese totú mai strălucite, suntemú cu deosebitá stimá:

Ragla, 1 septemvre 1888.
Eliá Posmusanú, Ionú Mărginénú,
preotú. curaturú.

M. On. D-nu Ioanú Baciu, preotú gr. cat. în Șoimușu.

Tabernaclulu concređutú M. On. Domniei Tale spre a-lu orna după cerință, nu numei că e coréșpunđtorú, dér a surprinsú pe toți locuitorii din comuná. Artá escelentá, ce o poședi în pictură și auriturá, mé îndémná ca în numele comunei se-ți esprimú multámítá, oftându-ți mai departe succese câtú se pôte de strălucite.

Budacu-románú, 7 Maiu 1889.

Ioanú Dumbravá,
preotú gr. cat.

Recunoscintă.

Subscrisa reprezentanță bisericescă a **Ardanului** își exprimá cea mai mare multámire și îndestulare pentru facerea unui iconostasú acordatú cu Domnulu preotú Ioanú Baciu, din Șoimușu, care iconostasú a fostú executatú cu totá arta și esacitateá pe lângá unú prețú de totú moderatú.

Ardanú, 16 Noemvre 1888.
Andreiú Palimethi, Filipú Ursa,
preotú gr. cat. prim-curaturú.

Zeugnis, womit von Seite des Gefeertigten confiatú wird, dafs der Herr Pfarrer J. Baciu von S. — Solymos mir 12 Stück Kreuze Anstandlos und zur Zufriedenheit vergoldet hat.

Sz.-Regen, am 4. November 1890.

Johann Keinzel,
Spenglermeister.

Atelieru românú de pictură bisericescă.

COSTUME COMPLETE.

Necontestabilu celú mai effinú isvorú în Viena!

Etablissement **RIX**, Wien, Praterstrasse goldene No. 16.

Costume de bărbați: Sacco, gilectă, pantalónú, pălării, cravatá, mănuși, bastonú	Costume de băeți: complete cu pălării, mănuși și bastonú	Costume de fetițe: Rochiá de tricotú, pălării, mănuși și umbrelutá
tóte costá 9 fl. 20 cr.	tóte costá 5 fl. 20 cr.	tóte costá 4 fl. 35 cr.

Tóte aceste suntú lucrata de croitorú vienesú de valóre.

ANUNȚU DE DESCHIDERA
depositului fabricii de
încălțăminte din Mödling

ÎN BRAȘOVU, STRADA CĂLDĂRARILORU No. 493.

Cu acesta am onóre a însciința pe m. on. publicu, cum că mi-a succésu a decide pe fabrica de încălțăminte din **Mödling**, ca se stabiléscá și aici unú depositú ca în cele mai mari orașe ale monarchiei.

Fabrica de încălțăminte din Mödling, ca cea mai mare fabrică din tótá monarchia, se distinge prin lucrulu ei trainicu și elegantu, precum și prin **prețurile cele mai ieftine**.

Prețurile fixe ale fabricii suntú încrustate în talpa încălțămintelorú și eschidú orice toc-melá și tótá concurența,

bucurându-se fabrica în tótá monarchia de renumele celú mai bunú.

Fiindú de prisosú a mai adăuga ceva întru recomandarea acestei întreprinderi, Vê rogú se bine-voiți a mé cerceta.

303,6-6

Cu înaltá stimá

IG. SPRINGER,
dirigentulu depositului principalu alú fabricii din Mödling.

Rugám pe d-nii abonați ca la reinoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponulu mandatului postalú și numerii de pe fâșia sub care au primitú diarulu nostru până acuma.